

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kamu Görevlileri Etik Kurulu

KAMU GÖREVLİLERİ ETİK KURULU KARARI

Dosya Numarası : 2010/19
Başvuru Tarihi : 21.01.2010
Karar Tarihi : 12.05.2010
Karar Numarası : 2010/27

A. BAŞVURAN

B. HAKKINDA İNCELEME YAPILAN KAMU GÖREVLİSİ

Belediye Başkanı

C. RAPORTÖR

D. İDDİALARIN ÖZETİ

Belediye Başkanı 'ın, bazı belediye işçilerini birikmiş maaşları ve ikramiyelerini ödemediği ekonomik sebepler ileri sürerek 15.12.2009 tarihinde işten çıkardığı, ancak kendi oğlu ve yeğenini usule aykırı bir şekilde itfaiye memuru olarak Belediyede işe aldığı, ilçede bulunan afet evlerinde ve baraj gölü yanında yaptırdığı evlerin inşaatında Belediye işçilerini çalıştırdığı, iddiaları üzerine Kurulumuz tarafından inceleme başlatılmıştır.

E. İNCELEME

Raportör tarafından hazırlanan raporda; konunun görev, konu ve kabul edilebilirlik yönünden ilgili Kanun ve Yönetmeliğe uygun olduğuna ilişkin görüş değerlendirilerek esastan incelenmesine geçilmiştir.

1- Belediye Başkanı () 1, Belediye işçileri

'u birikmiş maaşları ve ikramiyelerini ödemediği ekonomik sebepler ileri sürerek 15.12.2009 tarihinde işten çıkardığı hususunun taraflarca () Asliye Hukuk Mahkemesine açılan dava sonucu yargıya intikal ettiği anlaşılmıştır.

2- Belediye Başkanlığının 27.04.2009 gün ve 33/163 sayılı yazısı ile (1) adet İtfaiye Çavuşu ve (2) adet İtfaiye eri alımına çıkılmış, müracaat dönemi olan 04.05.2009-05.05.2009 tarihlerinde yaklaşık 10-15 kişi müracaat etmiş ancak Belediye gelirlerinin düştüğü gerekçesiyle sınavın iptal edileceğinden bahisle başvuru sahiplerinden müracaat evrakları alınmamıştır. Belediye gelirlerinde önemli bir değişiklik olmamasına rağmen Belediye Başkanlığınca iki ay sonra 17.07.2009 tarihinde (3) adet İtfaiye eri alımı için yeniden işlemler başlatılmış, yapılan ilan üzerine biri Belediye başkanının oğlu () olmak üzere () adında sadece üç (3) kişi başvuru yapmıştır. Sınav komisyonunca yapılan mülakat ve dayanıklılık sınavı sonucu her üç aday da başarılı bulunmuş ancak () itfaiye eri olamaz raporu aldığından göreve başlatılamamıştır.

İtfaiye eri alımlarına ilişkin her iki ilan metni incelendiğinde; ilk ilanda başvuru süresi (2) iki gün iken bu sürenin ikinci ilanda bir güne indirildiği, başvuru yapacak adayların boy uzunluklarının değiştirilerek erkeklerin en az 1.67, kadınların ise 1.60 boyuna düşürüldüğü, ilk

ilan metninde yer alan KPSS puan türlerinde en az 65 puan ve üzeri puan alınmış olması esasının ikinci ilanda değiştirilerek meslek lise mezunları için KPSS94 65, KPSS94 67 ve iki yıllık Yüksek Okul Mezunu için KPSS93 66 puan olarak belirlendiği, adayların KPSS sonuç belgeleri incelendiğinde de, iki yıllık Yüksek Okul Mezunu olan 'ın puanının KPSS93 66,300, meslek lisesi mezunu olan Osr İZ'in KPSS94 puanının 67,803 ve İ'in KPSS94 puanının da 65,881 şeklinde alt limit seviyesinde olduğu anlaşılmıştır.

Bu nedenle Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 9. maddesinin "kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler"; 10. maddesinin "kamu görevlileri halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar"; 14. maddesinin "kamu görevlileri,.. akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, yapamazlar" ilkelerine aykırı davranılmıştır.

3- Dosyasında isimleri mevcut kişilerce verilen ifadelerde, Belediye Başkanı Barajının kenarında Mahallesi mevki 371 ada 55 parselde butunan 4481 m2 tarlası üzerine 30.06.2009 tarihli yapı ruhsatı ile yapımına başladığı yaklaşık 40 m2 lik bir bağ evi inşaatında herhangi bir ücret ödemediği Belediye temizlik işçilerini ve Belediyeye ait kamyon, kepçe ve traktör gibi araçları çalıştırdığı, kullandığı resmi aracıyla sürekli olarak inşaata gidip geldiği, kamu tarafından kullanılmayıp sadece kendi şahsına ait inşaata giden yolu Belediye araç gereçleri kumlattığı, yine Belediye sınırları içinde afet evleri olarak ihale edilen ve bir başkasına satılması ve devredilmesi yasak olan Evleri içerisinde yer alan evlerden resmi kayıtlara göre 'e ait olan evi 25.000 TL'ye satın alarak tamamladığı, evin çevre düzenlemesinde Belediyeye ait küçük traktör kepçeyi 10-15 gün çalıştırdığı, diğerlerinden çok farklı olarak bir villa görünümünde olan evin içini ve çevre düzenlemesinde belediye işçilerini çalıştırdığı, diğer evlerin hiçbirisi için bir çevre düzenlemesi yapılmamışken sadece bu evin çevre düzenlemesinin yapıldığı beyan edilmiştir.

Yerinde yapılan inceleme ve mahallinde çekilen fotoğraf görüntülerinden Evleri içerisinde en üst kısmında yer alan ve resmi kayıtlarda 'e ait olan ancak Belediye Başkanı tarafından alındığı ifade edilen evin diğer evlerden farklı olarak inşa edildiği, dış görünüş ve çevre düzenlemesi olarak diğerlerinden çok farklı olarak bir villa görünümünde olduğu ve diğer evlerin birçoğu tamamlanmamış iken söz konusu evin çevre düzenlemesi de yapılarak tamamlandığı görülmüştür.

Ayrıca Belediye Başkanı n Barajının kenarındaki bağ evi için yaptırdığı ve belediye işçilerine monte ettirdiği, mutfak rafı, mutfak dolabı ve kapıyı Belediyeye yapılmış gibi göstererek Belediye Başkanlığı adına düzenlenen 20.11.2009 tarihli fatura bedeli olan 350 TL'nin Belediye tarafından ödenmesine onay verdiği anlaşıldığından;

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 9. maddesinin "kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler"; 10. maddesinin "kamu görevlileri halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar"; 16. maddesinin "kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanamaz ve kullandıramazlar" ilkesine aykırı davranılmıştır.

Yapılan inceleme neticesinde Belediye Başkanı savunmasının istenmesine karar verilmiştir.

F. SAVUNMA

Belediye Başkanı

21.04.2010 tarihli savunmasında özetle;

Belediyeye itfaiye eri alımıyla ilgili 16.04.2010 tarihinde açılan sınav duyurularının yapıldığını, ancak Mayıs 2009 ayı itibariyle Belediyenin iller bankası gelirinin düşmesi sebebiyle eleman alımına ilişkin sınavı iptal ettiklerini, bu ilan üzerine 8-9 kişinin müracaat etmiş olabileceğini, sınavın iptal edildiği bildirildiğinde itiraz etmeden ve evraklarını teslim etmeden ayrıldıklarını, bu nedenle Belediyede herhangi bir kaydın olmadığını, yaz aylarında yangın tehlikesinin artması ve iller bankası kesintilerinin kalkmasına bağlı Belediye gelirlerinde iyileşme olması sebebiyle iki ay sonra boş olan itfaiye eri kadrosu için yeniden ilana çıktıklarını, ilan süresinin iki günden bir güne indirilmesinin diğer belediye uygulamaları örnek alınarak yapıldığını, başvuru için puanların 60'ın üzerinde olmasına dikkat ettiklerini, üç kişinin müracaat ettiğini ve üçünün de kazandığını, kazananlar arasında oğlu 'ın da bulunduğunu ancak ' ile herhangi bir yakınlığının olmadığını, (' n ise sağlık raporu alamadığı için başlatılamadığını, sınavın yapıldığı tarihte sağlık sebepleriyle izinli olduğunu, bu nedenle sınav komisyonuna müdahale etmesinin söz konusu olmadığını, komisyonun kendi iradesiyle kararını verdiğini,

'ten Afet Evlerindeki evini haricen satın almasının söz konusu olmadığını, ekonomik olarak son derece zayıf ve fakir olan : 'tün şifahen afet evini satamayacağını, ayrıca evin afet evi kapsamında olması sebebiyle satılmasının da mümkün olmadığını, Bu evlerin yapımı sırasında müteahhidin bedeli karşılığında Belediye araç gereçlerinden yararlandığını, ödenmeyen borçları için müteahhidin icraya verildiğini, ayrıca kanalizasyon, su ve yol açma çalışmalarının belediye araç gereçleriyle yapıldığını,

mevkiinde şahsına ait arazi üzerinde yaptırdığı 40 m² lik ruhsatlı bina inşaatında belediye işçilerini çalıştırmadığını, oğlu ' , sigortalı olarak göstererek kendisinin ve arkadaşlarının yardımıyla yaptığını, diğer oğlu ' in da hafta sonlarında yardım ettiğini, inşaatın yapımında bedeli mukabilinde belediyeye ait araçları kiraladığını, ücretinin bir kısmını ödediğini, inşaata giden yolun yeni bir yol olmayıp eskiden beri vatandaşlar tarafından kullanılmakta olduğunu, vatandaşların yazılı talepleri üzerine bu yolun kumlamasının yapıldığını, Belediyenin mali imkanları ile dolap, kapı, raf ve ayakkabılık yaptırdığı iddialarının asılsız olduğunu, belediyeye yapılan bu tür malzemelerin demirbaşa kayıtlı olduğunu,

Şahsı ile ilgili ileri sürülen iddiaların karalama ve yıpratma amaçlı olarak asılsız bir şekilde işten çıkarılan işçiler tarafından dile getirildiğini, bu nedenle hiçbirini kabul etmediğini, ifade etmiştir.

KARAR

Dosyadaki bilgi ve belgeler çerçevesinde;

1- Belediye Başkanı ' hakkında iddia edilen Belediye işçilerini birikmiş maaşları ve ikramiyelerini ödemededen ekonomik sebepler ileri sürerek işten çıkardığı hususunun taraflarca yargıya intikal ettirilmiş olduğu ' Asliye Hukuk Mahkemesinin 23.02.2010 tarihli yazısıyla anlaşıldığından 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kanununun 4. maddesi ve Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 37. maddesi gereğince işlemlerin durdurulmasına,

2- Belediye Başkanı ' Belediyeye itfaiye eri alım işlemlerini oğlu ' in itfaiye eri olarak alınmasına imkan sağlayacak şekilde düzenlediği, nitekim 27.04.2009 tarihli itfaiye eri alım ilanı üzerine çok sayıda başvuru olunca Belediye gelirlerindeki düşmeyi mazeret göstererek personel alımını iptal ettiği, iptal gerekçesinde herhangi bir değişiklik olmamasına rağmen yaklaşık iki ay sonra yeniden yapılan ikinci itfaiye eri alımına ilişkin başvuru esaslarında değişiklik yaptığı ve buna bağlı olarak oğlu ' Belediyeye itfaiye eri olarak aldığı anlaşıldığından,

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 9. maddesinin "kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler"; 10. maddesinin, "kamu görevlileri halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar" 14. maddesinin "kamu görevlileri;.. akraba, eş, dost ve hemşehri kayırmacılığı, yapamazlar" ilkelerine aykırı davrandığına;

3- Belediye Başkanı 'ın, Mahallesi ' mevki 371 ada 55 parselde bulunan tarlası üzerine yaptırdığı ev inşaatında ve ' Evlerinde resmi kayıtlarda her ne kadar 'te ait olsa da bu kişiden satın aldığı evin inşasında Belediyeye ait araç gereçleri kullandığı, işçileri çalıştırdığı ve inşaatlarda kullanılmak üzere yaptırılan dolap, kapı, raf ve ayakkabılığı Belediye için yaptırılmış göstererek Belediye kaynağından ödeme yaptığı anlaşıldığından;

Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 9. maddesinin "kamu görevlileri; tüm eylem ve işlemlerinde yasallık, adalet, eşitlik ve dürüstlük ilkeleri doğrultusunda hareket ederler"; 10. maddesinin "kamu görevlileri halkın kamu hizmetine güven duygusunu zedeleyen, şüphe yaratan ve adalet ilkesine zarar veren davranışlarda bulunmaktan kaçınırlar"; 16. maddesinin "kamu görevlileri, kamu bina ve taşıtları ile diğer kamu malları ve kaynaklarını kamusal amaçlar ve hizmet gerekleri dışında kullanamaz ve kullandıramazlar" ilkelerine aykırı davrandığına;

Birinci maddede oy çokluğu, diğer maddelerde oybirliği ile 60 gün içerisinde idari yargı yolu açık olmak üzere 12.05.2010 tarihinde karar verilmiştir.

AZLIK OYU

Başkanının belediye işçilerine ücretlerini ödemeyerek işten çıkardığı gerekçesiyle Kurulumuza yapılan başvuru, Kurulumuzca konunun yargıya intikal ettiğinin tespiti üzerine "işlemin durdurulması" şeklinde karara bağlanmıştır.

5176 Sayılı Kanunun 4/4 ve bu Kanuna istinaden çıkarılan Yönetmeliğin 37/3 maddelerinde önceden Yargı tarafından incelenmiş ve karara bağlanmış veya yargıya intikal ettiği inceleme sırasında anlaşılan konularda Kurulumuzun karar veremeyeceği belirtilmiştir.

Kanun ile Yönetmelik hükümleri arasında anlam ve kapsam yönünden bazı farklılıklar bulunmaktadır. Mesela Yönetmeliğin 37 ci maddesine kanunda olmayan "ve yargı kararı sonucuna göre değerlendirilir" ifadesi eklenmiştir. İdare Hukuku ilkelerine göre iyerarşik olarak yönetmelik, kanundan sonra gelen ve kanun,tüzük hükümlerini açıklamak için çıkarılan düzenleyici bir işlemdir.

Özellikle Kanunun 4/4 maddesi incelendiğinde, önceden yargı tarafından incelenmiş bir konu için Etik Kurula başvurmak mümkün olmadığı gibi, yargıda incelenmekte olan bir konu için Etik Kurula başvurulduğunda da Kurulun bu konuyu incelemesi mümkün değildir.Zira Anayasaya göre yargı bağımsızdır Türk milleti adına karar verir, idare ve kişiler yargı kararlarına uymak zorundadır. Bu nedenle konu önce veya sonra yargıda ise etik başvurunun konusu aynı olmak kaydı ile Kurul artık böyle bir başvuruyu incelemeyi reddetmelidir. Aksi halde idarenin, yargı görevine müdahalesi söz konusu olur. Kanunda ve Yönetmelikte sözü edilen "işlemi durdurulur" ifadesini kurul bu işten elini daimi olarak çekerek şeklinde anlamak gerekmektedir. Yoksa yargı tarafından incelenen ve sonuçlandırılan bir konuda işlem durdurulduktan sonra Kurulun mahkeme kararına göre inceleme yapması veya başvuranın yargı kararından sonra bunun etik yönünden Kurulda incelenmesini istemesi mümkün değildir. Bu durumda yargı kararı bertaraf edilmiş olurki budurum Anayasanın yukarıda sözü edilen kurallarına tam aykırılık oluşturur. Zira Anayasaya göre yargı kararları hiçbir surette değiştirilemez ve yerine getirilmesi geciktirilemez. Yönetmeliğin 37ci maddesine konan cümle esasen Kanunun 4 cü maddesinde bulunmayan bir hususu düzenlemiştir ve uygulanması mümkün değildir. Bu ifadenin uygulama sırasında ihmalinde sakınca bulunmamaktadır.

Bu nedenlerle kararda "işlemin durdurulmasına" denilmeyip konu yargıya intikal ettiğinden "Kurulumuzca karar verilmesine yer olmadığına" denilerek karar verilmesi gerektiği oyu ile kararın birinci maddesine karşıyım.